

Stridens eple i «Sørlandske»: SKAL UTLENDINGER BLI MEDLEMMER?

Skal utenlandske statsborgere oppnå medlemskap i våre foreninger, med de rettigheter og plikter dette innebærer? Da saken ble behandlet på årsmøtet i «Sørlandske» før sommerferien ble det vedtatt å oversende den til Fellesrådet, i og med at saken er av viktig prinsipiell karakter, og man anser det nødvendig at foreningene holder en ensartet linje. Ved en prøvevotering viste det seg imidlertid at 14 medlemmer helt ville utelukke utenlandske medlemmer, mens 11 stemte for styrets forslag, som går ut på medlemskap etter særskilt søknad!

Ifølge styret vil det bli nødvendig med særbehandling av hver enkelt søknad. Som en av debattantene uttrykte det: Vi vil selvsagt «veie» vedkommende, og prøve å finne ut om dette er en hobby-samler, eller om vedkommende kan tenkes å «stikke av med kaka»...

Det som i grunnen løsnest debattskredet var Telemark-gruppens *Thor Jakobsen*. Han ville bl. a. gjerne vite hvorvidt innstillingen var en enstemmig styreavgjørelse. Formann Myrann ga uttrykk for at også styret hadde vært meget betenkte. Dernest reiste Jakobsen det viktige spørsmål: *Hva vil egentlig utlendingene i våre foreninger?* Han ga selv svaret: Flest og best mineraler, og antydte at dette kan skje på bekostning av norske amatørgeologers sjanser til hobbysamling. Dette bl. a. med hensyn til grunneierens goodwill. Men han pekte også på et annet faremoment:

Som medlemmer av våre foreninger får utlendingene adgang til kart og andre publikasjoner over forekomster.

Det ble et ganske friskt replikkordskifte mellom Andreas *Corneliussen* og formann Myrann. Førstnevnte rettet nok en gang søkelyset mot motivet for å søke medlemskap, og trakk konklusjonen: *Profitt! Økonomisk sådan.* Formann Myrann påpekte samlergleden. Ute de Lange Nilsen påpekte imidlertid nettopp av hensyn til økonomisk vinning viktigheten av «særskilte søknader».

Fra Kristiansand- og Arendals-gruppen kom det til sterke motforestillinger,

flere mente at det er galt å være så mistenksomme overfor våre utenlandske, steinsamlende venner. Et direkte spørsmål fra Jakobsen om hvilke forutsetninger man legger til grunn for utlendingers medlemskap, kunne ikke besvares klart. Dermed foreslo han at man skal sette: «Utlendinger har ikke adgang til medlemskap.» Imidlertid trakk Jakobsen dette forslaget da Haugland, Kristiansand, fremmet forslag om utsettelse og oversendelse av saken til Fellesrådet.

Turid Beth Hansen trakk frem et annet argument: «Stråmenn», og mente at en hyggelig amatørgeolog som søker medlemskap meget vel kan være stråmann for en større mineralhandler. Vedkommende får da, gjennom medlemskapet i foreningene, kjennskap til forekomstene.

Det var vel nettopp her motsetningsforholdet lå: Mens noen pekte på hyggelig fellesskap, samlerglede og felles interesser over landegrensene, pekte den andre fraksjonen på faremomentene. Nettopp under skinn av samlerglede plyndrer utlendinger våre forekomster, og gjør ubotelig skade for såvel forskere som grunneiere og vanlige amatørsamlere.

Thor Jakobsen holdt frem vernesaken og slo fast at Norge er ett av de få land som ikke har lover som sikrer rovdrift på våre mineralforekomster. Her ble det stilt spørsmålsteget ved Databanken, hvem skal betjene den, hvem skal opplysningene gis til, osv. . . .

Etter Johannes A. Dons foredrag gikk det tydelig frem at, for å bruke Dons eget uttrykk, «problematikken med Databanken koker ned til et tillitsforhold mellom de som leverer inn nytt materiale og til bearbeiderne».

Uten å ta direkte standpunkt berørte også Dons utlendingsproblematikken, og mente at vi burde innføre bedre vern. «Fiskekorts-systemet» ble nevnt som ett alternativ.

OVERGANGER:

(sekundær - fra s. 13)

Det er for mange faktorer som spiller inn når det gjelder å få dannet mineraler som hexahydratt og epsomitt. Blant de viktigste er temperatur, vanntilsiig (med oppløste stoffer) og fordampning. Det er derfor bare et spill av tilfeldigheter at slike mineraler blir dannet i Norge.

LITTERATUR

- G. Raade (1971): On natrojarosite in Norway. N.G.T. '1 (1971) s. 195-197.
Th. Scheerer (1838): Ueber die Producte, welche bei der Verwitterung des Schwefelkieses in der Natur gebildet werden.
Pogg. Ann. 45 (1838) s. 188-192.

Alf Olav Larsen

VESTFOLD-NYTT:

Vestfold Geologiforening arrangerte tur for medlemmene til Bamble søndag 30. juni. Det var god oppslutning om turen som foregikk i privatbiler. Godt vær hadde man også. Man besøkte først solstenbruddet hos Olav Bjordam. Derefter så man på et amfibolitt-stenbrudd ved Hullvann. Her var det store sluffer massiv rød granat (pyrop — almandin). Ødegården Verk fikk også visitt. Her fantes det omvandlet enstatitt-krystaller, ilmenitt, apatitt, flogopit og rutil med mere.

Jeg fikk anledning til å se utkastet og lese råsatsen til mesteparten av dette nummeret av NAGS-NYTT som du nå sitter med i hånden.

På bakgrunn av dette har jeg lyst til å gi vår nye redaktør honnør for det produkt hun presenterer og en ros for det arbeide hun har nedlagt. Du er også sikkert enig i at det fortjener hun. Både med valg av stoff og selve redigeringen. Jeg er ikke et øyeblikk i tvil om at det hele er kommet i rette hender og at vi får et tidsskrift vi lenge har savnet.

Fin-fin start, Turid — lykke til videre.

Johnny Dalene

15

(skal utlendinger:)

Dons fant Kari Borgens opplysning om tyskere som kjørte bort to tonn stein på lastebil, en konkret opplysning, ytterst betenkelig, og henstilte til alle å gi direkte underretning dersom man kommer over slike konkrete tilfeller.

Det ble hevdet at det kan være fin PR

å åpne adgang for utenlandske medlemmer i foreningene. Men Kari Borgen satte vel tingene i et ganske riktig lys med sin replikk: «La oss beholde samlerleden over landegrensene. Utlendingene kan plukke så meget stein de vil, uten å være medlemmer»...

Red.

(Mere vern - fra side 14)

Kommer Geologisk Museum sterkt inn i bildet, spesielt på opplysningssektoren. Hvis de da er interessert i dette, noe jeg har inntrykk av at de har vært hitil, og fortsatt håper de er.

Jeg går ut fra det er masse forskjellige meninger ute og går her. Hold dem for all del ikke for deg selv, men del dem med oss andre i bladets spalter. Redaktrisen er mer enn glad for stoff!

Skien, 11. 09. 74

Da det har vist seg å være stor interesse for Eldjarns artikkel om mineralvern, vil vi ta den med i et par nummer framover.

MINERALSAMLING ER NATURVERN -

av Knut Eldjarn

Med utgangspunkt i konservator Dons kronikk i Aftenposten med etterfølgende foredrag på årsmøtet i Oslo Geologiforening, er det påbegynt en debatt her i bladet om betydningen av å verne om våre mineralforekomster. Selv var jeg dessverre av geografiske grunner forhindret fra å høre konservator Dons foredrag i Oslo, men jeg kan gi min tilslutning til de fleste av de synspunkter som kom fram i kronikken i Aftenposten. Det synes imidlertid å være behov for en bre-

(forts. siste side)